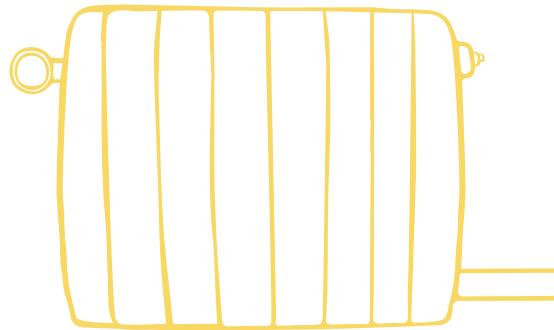

Energia, la justa!

Guia per desxifrar les factures i estalviar electricitat i gas a casa

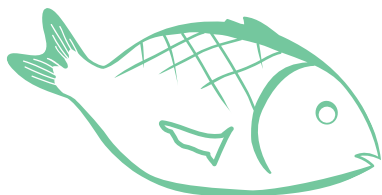
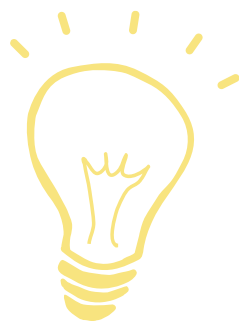
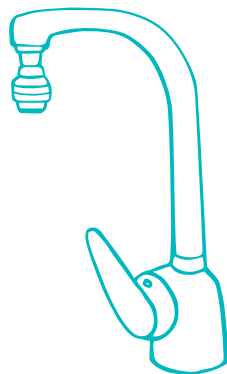
Aquesta guia forma part de la col·lecció **“Estratègies d’estalvi a la llar”**, que té per objectiu ajudar la ciutadania a analitzar les seves dinàmiques de consum per estalviar, reduir la despesa de la llar i la seva petjada ecològica.

Són idees, consells i propostes que ajuden a **reflexionar sobre el nostre dia a dia, els nostres hàbits i les nostres decisions de consum**. Conèixer el funcionament de facturació de les companyies, saber els recursos i dotar-se de bons consells poden ajudar a reduir fins a un 40% la despesa de la llar.

L’Ajuntament, amb la col·laboració d’entitats de la ciutat, treballa decididament per augmentar l’eficiència energètica i per reduir l’impacte de la pobresa energètica amb accions formatives, assessoraments a domicili i suports econòmics, entre d’altres serveis. En aquest marc, s’han editat quatre guies temàtiques: **“Energia, la justa!”**, **“Consumir menys, viure millor”**, **“Bon profit, bon estalvi”** i **“Ni una gota de més”**.

Sabies que...

- És possible gastar menys en les despeses domèstiques?
- Pots reduir la factura de l’electricitat, el gas i l’aigua?
- Existeixen iniciatives d’intercanvi i segona mà del Prat?
- El vàter suposa un 30 % de la despesa domèstica d’aigua?
- Pots escollir entre la tarifa regulada i el mercat lliure d’electricitat?

Estalviar energia a casa

Consumim energia quan cuinem, quan ens dutxem, quan rentem, quan mirem la televisió...; fins i tot quan dormim, ja que la nevera segueix endollada o la calefacció en marxa.

*Reduir de forma important aquest consum i estalviar diners és possible. Saber com i quan fem servir l'energia, entendre les factures d'electricitat i de gas, i canviar alguns hàbits ens ajudarà a aconseguir-ho. Us proposem alguns consells i mesures *low cost* per començar a estalviar.*

Quant podem estalviar?

Si apliqueu mesures d'estalvi energètic a casa i reviseu les condicions de la vostra factura podeu reduir fins al 40% les despeses de gas i electricitat.

Sabies que...

Al Prat hem pogut comprovar que abaixant la potència contractada i demanat una tarifa de discriminació horària es poden aconseguir estalvis de fins a 260 euros a l'any.

Quan consumim l'energia?

Saber en quins moments consumim més energia ens ajudarà a escollir la tarifa i la potència contractada més adequades.

Si disposem de **comptador intel·ligent** (obligatori a partir de l'1 de gener de 2019) podem saber quanta energia estem consumint en tot moment, quin és el nostre **pic de consum** i sol·licitar a l'empresa distribuïdora d'electricitat (www.endesadistribucion.es) informació detallada del nostre **consum horari i diari**.

Com es pot estalviar energia sense gastar ni 1 €

1 A l'hivern, la temperatura ideal de la calefacció és entre 19°C i 21°C.

Cada grau de més suposa un consum extra del 7%.

2 Abaixeu el termòstat a la nit i quan sortiu de casa.

Si el vostre habitatge té un bon aïllament, apagueu la calefacció.

3 Reguleu la calefacció de cada habitació.

A les zones d'ús durant el dia la temperatura ha de ser més alta que a les habitacions.

4 Ventileu la casa 10 minuts cada dia.

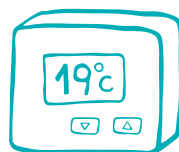
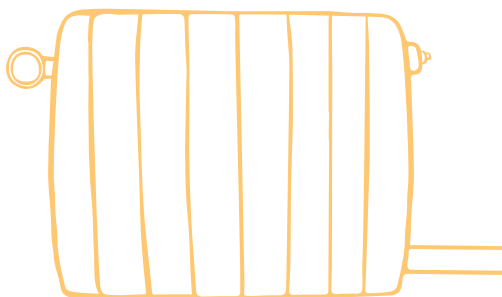
És suficient i no la refredeu.

5 Els radiadors han d'estar a la paret més freda i, si pot ser, sota les finestres.

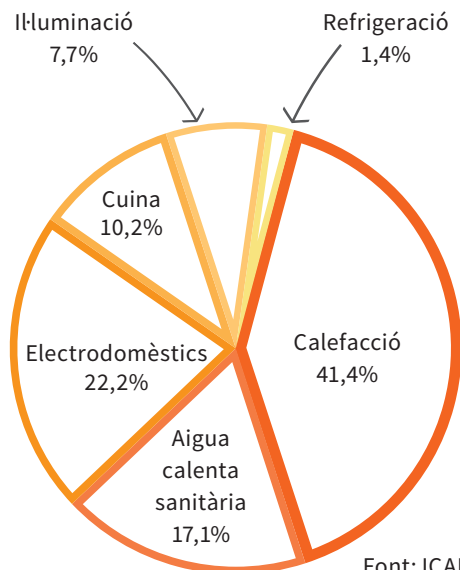
Purgueu-los periòdicament, no els tapeu i col·loqueu-hi material reflector, per exemple paper d'alumini, darrere perquè la calor es projecti a l'interior de la casa

6 Aproveiteu la llum natural.

Durant les hores de sol, apugeu les persianes fins a dalt. Pinteu les parets blanques o amb colors molt clars i feu servir cortines translúcides.

Distribució del consum d'energia a les llars catalanes

Font: ICAEN

7 Aire condicionat? No, gràcies!
És millor fer servir un ventilador o un ventall. Si fa molta calor i l'engegueu, no el poseu er sota dels 26°C.

8 Ajusteu la temperatura de la nevera entre 4° i 5°C, i la del congelador a -18°C.
Col·loqueu-la una mica separada de la paret i mantingueu-la plena (hi podeu posar ampolles plenes d'aigua si hi teniu poc menjar).

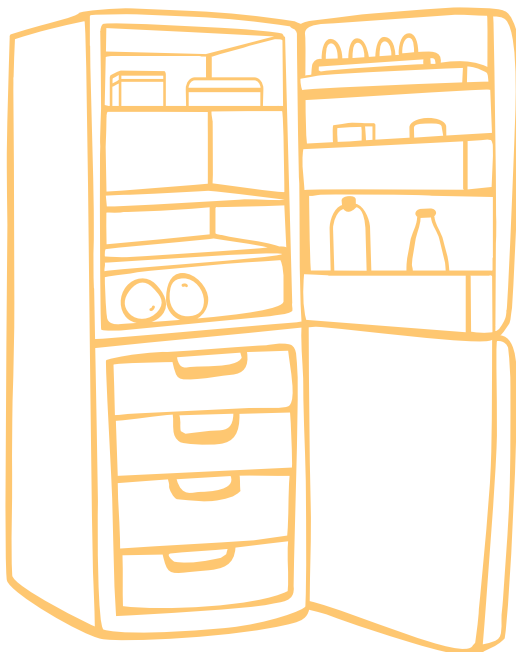
9 No poseu aliments calents a la nevera.
Farien augmentar la temperatura i la nevera hauria de produir més fred per compensar-ho.

10 Assegureu el bon estat de la nevera i el congelador per estalviar.
Netegeu i reviseu les gomes de les portes, perquè tanquin bé. Descongeleu el congelador cada 6 mesos i eviteu que es formi gel a la nevera.

Trieu electrodomèstics de consum eficient (A+, A++ o A+++).
Quan comprem hem de pensar en la butxaca, però també cal calcular a llarg termini. Potser costaran més, però estalviarem energia.

Sabies que...
Costa més diners l'energia que consumeix la nevera funcionant al llarg de la seva vida que comprar-la?
Font: ICAEN

11 Renteu la roba amb aigua freda sempre que sigui possible.

El 80% del consum de la rentadora es gasta per escalfar l'aigua.

12 Feu servir temporitzadors o modes diferits si teniu una tarifa amb discriminació horària.

Així podreu aprofitar que a les hores vall l'electricitat és més barata.

13 Cal mantenir la nevera i el rentaplats en bon estat.

Netegeu els filtres i eviteu l'ús excessiu de detergents i suavitzants.

14 Engegueu el rentaplats i la rentadora només quan estiguin plens.

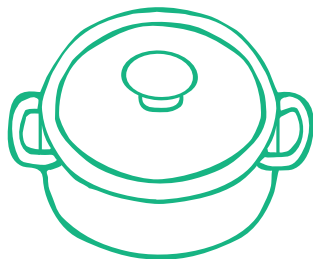
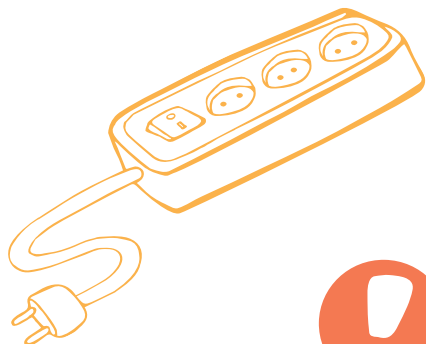
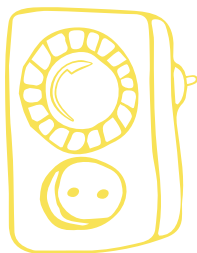
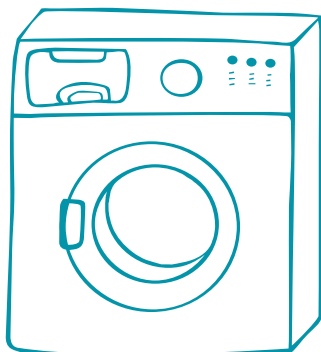
Els programes curts o "eco" ens ajuden a estalviar aigua i energia.

15 A l'hora de cuinar...

Eviteu corrents d'aire i tapeu cassoles, paelles i olles.

16 Mantingueu els cremadors de gas o la placa vitroceràmica o d'inducció nets.

La vitroceràmica i el forn es poden apagar 10 minuts abans, ja que mantenen l'escalfor.

Si tapeu les olles i paelles, podem arribar a estalviar el 20% de l'energia que utilitzem per cuinar.

Mesures d'estalvi energètic per menys de 10 €

Si fem una visita a la ferreteria, descobrirem que amb petites intervencions i una despesa mínima podem millorar l'aïllament i evitar consums excessius:

1 **Instal·lar rivets per evitar corrents d'aire i pèrdues d'escalfor a les finestres.**

Utilitzeu una espelma per detectar corrents d'aire. Si la flama es mou és que n'hi ha.

Menys de 3 euros / finestra

2 **Posar protectors tèrmics a les finestres.**

Són làmines de plàstic que actuen com un fals doble vidre per evitar pèrdues d'escalfor.

Menys de 5 euros / finestra

3 **Col·locar rivets sota les portes.**

Instal·leu-lo sota la porta d'entrada per impedir corrents d'aire.

Menys de 5 euros / porta

4 **Aïllar les caixes de les persianes.**

Recobriu-les amb material aïllant tèrmic.

Menys de 10 euros / persiana

Fins al 40% de l'escalfor que es perd a les llars a l'hivern es pot atribuir a les finestres mal aïllades. Canviar-les suposa una gran inversió, però hi ha altres mesures que podem prendre i que la nostra butxaca gairebé no notarà.

5 Fer servir regletes amb interruptor.

Utilitzeu-les per apagar alhora el televisor, els aparells de música, els ordinadors, les impressores..., i així evitar els consums fantasma.

Entre 5 i 10 euros.

6 Utilitzar temporitzadors.

Col·loqueu-los entre l'endoll i els aparells que feu servir cada dia a les mateixes hores: radiadors, calderes, xarxes wifi...

Entre 5 i 10 euros.

7 Substituir progressivament les bombetes.

Cambieu les bombetes incandescentes i halògenes per bombetes LED o de baix consum. Gasten un 80% menys i duren molt més.

A partir de 5 euros / bombeta.

LED

Vida útil:

Entre 10 i 30 anys

Estalvi*:

6 €/any

Baix consum (o fluocompactes)

Vida útil:

Entre 6 i 8 anys

Estalvi*:

5 €/any

És important escollir les bombetes pels lúmens (la quantitat de llum que fan) i no per la potència (l'energia que consumeixen).

Trieu bombetes que aportin més lúmens utilitzant menys watts.

*Estalvi respecte a una bombeta incandescent de 40 W funcionant 1.000 hores.

5 passos per reduir la factura elèctrica

A part del consum, hi ha altres factors que influeixen en el cost final de la factura: la potència contractada, la tarifa... Agafeu la factura i plantegeu-vos les preguntes següents. Us ajudem a respondre-les en les pàgines següents:

1 Puc desxifrar la meva factura?

No és fàcil, però és el primer pas per poder ajustar la despesa.

2 Tinc la companyia comercialitzadora i la tarifa més adequades per a mi?

Hi ha les companyies de referència, que ofereixen una tarifa regulada per l'Estat, i les companyies del mercat lliure, que ofereixen els seus propis preus.

3 Puc ajustar la potència contractada?

Si els nostres hàbits d'ús dels electrodomèstics ens ho permeten, podem reduir-la. Estalviarem molt.

4 Em convé una tarifa amb discriminació horària?

Segurament sí. Permet beneficiar-se de preus més barats a les hores vall.

5 Puc sol·licitar el bo social?

Si complim els requisits, podem accedir a un 25% de descompte en els termes de potència i consum.

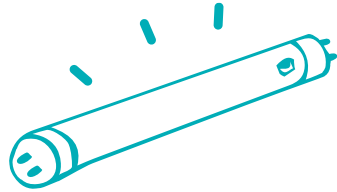
Si et visita o et truca un comercial, no et precipitis. És millor comprar tarifes amb calma.

Primer pas: Desxifrar la factura de l'electricitat

Què paguem amb la factura?

El consum elèctric (kWh), la potència elèctrica (kW), l'impost de l'electricitat i l'IVA, i el lloguer del comptador.

Localitzeu els punts clau de la factura de la llum:

Endesa Energia XXI S.L.U.
CIF: B28246825
C/ Ribera del Llobregat 60, 28042 Madrid

IMPORT FACTURA: 63,94 €
Núm. factura: MM0000000000000
Referència: 000000G000000000
Període de consum: 01/12/2015 a 29/02/2016
Data de càrrec: 016 de març de 2016

RUIZ RUIS, JORDI
PL DE LA VILA 894 BX 02
08820 PRAT DE LLOBREGAT, EL BARCELONA

FACTURA RESUM	
Per potència contractada	13,45 €
Per energia consumida	51,33 €
Descompte per bo social	-16,19 €
Impost electricitat	2,48 €
Lloguer equips de mesura i control	1,77 €
IVA NORMAL (21%)	11,10 €
TOTAL IMPORT FACTURA	63,94 €

INFORMACIÓ DEL CONSUM ELECTRIC	
Consum en el període pla De 0h a 24h:	
Lectura anterior (estimada) (01-Desembre-2015)	12.636 kWh
Lectura actual (real) (29-Febrer-2016)	13.125 kWh
Consum en el període (*)	489 kWh

DADES DEL CONTRACTE

Data emissió factura: 01 de març de 2016	Peatge d'accés: 2,0A
Títular del contracte: RUIZ RUIS, JORDI	Número de comptador: 000000G00
NIF: 000000000000000000	Potència contractada: 1,30 kW
Adreça de subministrament: PL DE LA VILA 894 BX 02 BARCELONA, BARCELONA	Referència del contracte de subministrament (EEXXI): 040002727895
TIPUS DE CONTRACTE: TUR sense discriminació horària amb aplicació del bo social.	Referència del contracte d'accés (ENDESA DISTRIBUCIÓ ELECTRICITA): 000000G00
TIPUS DE COMPTADOR: Sense comptador intel·ligent integrat efectivament en el sistema de telegestió.	Data fi de contracte: 5 maig 2016 (Renovació anual automàtica)
Facturació amb perfil mitjà del període de facturació.	Codi unificat de punt de subministrament CUPS: 000000G000000000000000

Atenció al client (EEXXI): 800760333 (gratuït) www.endesa.com / clientes.com
Avaries i urgències (ENDESA DISTRIBUCIÓ ELECTRICITA): 800760333 (gratuït)
Reclamacions (EEXXI): 800760333 (atencioncliente@endesaonline.com)
Adreça postal reclamacions (EEXXI): C/Ribera del Llobregat 60 28042 Madrid
Si no està d'acord amb la nostra resolució o la seva reclamació, pot reclamar a l'organisme administratiu competent: INFORME-SEN' AL 012 (telèfon d'Atenció al Client).

Forma de pagament: Domiciliat.
Entitat: DDDD Sucursal: 000000G00 Compte Corrent: 000000000 IBAN: 000000G00
El seu pagament es justifica amb el corresponent apunt bancari

Nom de la companyia comercialitzadora.

Per saber si es tracta de mercat lliure o regulat. Fixeu-vos en el text, no en el logotip! No és el mateix Endesa Energia SA que Endesa Energia XXI, SLU.

Gràfica de consum i consum anual

Important per poder usar comparadors de tarifes.

Detall del consum

El consum del període facturat diferenciat segons les hores del consum si tenim una tarifa amb discriminació horària.

Dades del contracte

Hi trobareu la potència contractada i la tarifa contractada (discriminació horària, bo social, tarifa regulada o mercat lliure...).

Segon pas:

Escollir la companyia comercialitzadora i la tarifa més adequades

Els consumidors i consumidores tenim dret a escollir lliurement la comercialitzadora amb qui contractem l'electricitat. Canviar de companyia o tarifa és gratuït i no suposa cap interrupció del servei ni cap canvi en la instal·lació.

Mercat lliure o mercat voluntari?

Hi ha 2 opcions de contractació. Valoreu quina us convé.

Tarifa regulada

Les comercialitzadores de referència ofereixen el preu regulat per l'Estat, el PVPC (Preu Voluntari per al Petit Consumidor, l'antiga TUR).

Permet sol·licitar el descompte del bo social i és la millor opció per als consumidors vulnerables.

No podem escollir energia verda, de fonts renovables.

Les empreses de referència al 2016 són:

- Endesa Energía XXI, SLU
- Iberdrola Comercialización de Último Recurso, SAU
- Gas Natural SUR, SDG, SA
- EDP Comercializadora de Último Recurso, SA
- Viesgo Comercializadora de referencia, SL

Acabem amb les confusions entre companyies

Distribuïdora: posa la infraestructura per fer arribar l'electricitat a les cases. A Catalunya, la majoria de les llars tenim Endesa Distribución. No la podem escollir.

Comercialitzadora: és la que ens factura i podem triar entre més de 100 empreses.

Quan truqueu per canviar de companyia o tarifa, us oferiran descomptes, altres tarifes, ofertes... Us recomanem que no les accepteu i assegureu-vos que us fan el canvi a una comercialitzadora de referència.

Mercat lliure

La resta de comercialitzadores, més d'un centenar, ofereixen diferents tarifes i ofertes.

No permet sol·licitar el bo social.

Cal comparar les ofertes amb molta atenció per saber si realment surten a compte. Aquesta web ens hi ajudarà:

comparadorofertasenergia.cnmc.es

Atenció amb les clàusules addicionals i altres productes i serveis innecessaris (manteniments, clàusules de permanència...). També cal anar amb compte amb les ofertes combinades d'electricitat i gas.

Algunes companyies del mercat lliure ofereixen electricitat d'origen renovable (Som Energia, HolaLuz...).

Si negociem amb la companyia i estem ben informats podem accedir a ofertes interessants.

Algunes empreses del mercat lliure són:

Som Energia, HolaLuz, Endesa Energia SA, Gas Natural Comercializadora, SA...

Tercer pas:

Ajustar la potència contractada

Què és?

La potència contractada (kW) és la potència màxima que es pot consumir de forma simultània, és a dir, la capacitat que tenim per connectar diversos aparells a la vegada.

Com podem saber si podem abaixar la potència contractada?

Per saber quina potència necessiteu a casa:

- 1** Sumeu la potència de tots els electrodomèstics de major potència (rentaplats, forn, rentadora...) que utilitzeu de forma simultània.
- 2** Afegiu-hi 1 kW per il·luminació i altres aparells de menor consum (TV, ordinador, campana...).
- 3** Un cop feta la suma, trieu la potència normalitzada que quedi per sobre aquesta xifra (2.3 kW, 3.45 kW, 4.6 kW, 5,75 kW...).

Moltes llars tenen contractades potències superiors a les que necessiten, cosa que genera una despesa important innecessària.

Al web bajatelapotencia.org t'ajuden a ajustar-la a les teves necessitats reals.

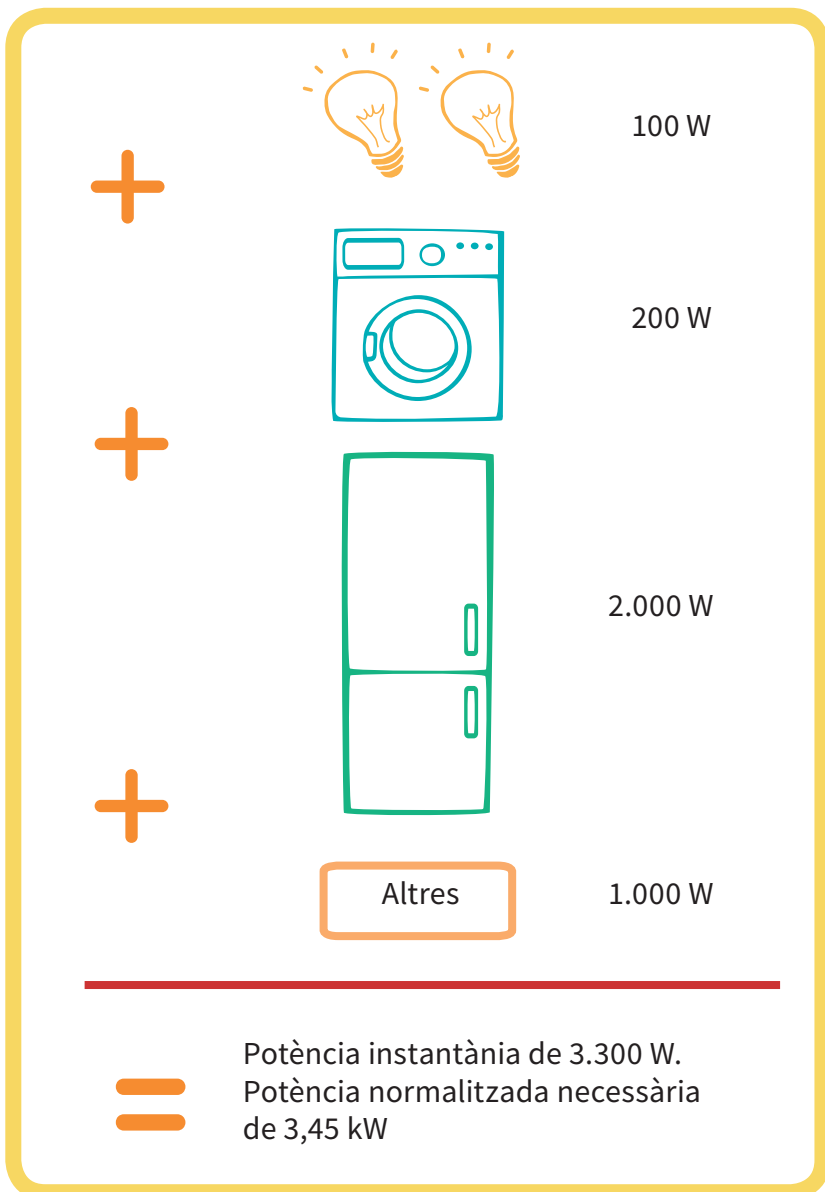
Un habitatge amb calefacció i aigua calenta de gas, i sense aire condicionat, n'hauria de tenir prou amb una potència de 3,45 kW.

Sabies que...

Una rentadora funcionant en programa fred utilitza només un 10% de la seva potència?

Font: bajatelapotencia.org

Com es fa el tràmit per abaixar la potència?

Contacta amb la teva comercialitzadora i indica'ls la potència que vols. Aquest tràmit té un cost aproximat de 10 € i es pot fer només un cop a l'any. Si la instal·lació té més de 20 anys algunes companyies demanen el Butlletí d'instal·lació elèctrica.

Quart pas:

Les tarifes amb discriminació horària

Les tarifes amb discriminació horària (TDH) inclouen dos **preus diferenciats en funció de l'hora del dia**. En el cas de la tarifa PVPC (companyies de referència), a les hores vall el kWh és un 56% més barat, mentre que a les hores punta el kWh és un 21% més car. Les empreses del mercat lliure ofereixen tarifes similars, però cal analitzar-les.

Si fem un 30% o més del nostre consum elèctric en hores vall ja surt a compte.

No s'ha de confondre "tarifa amb discriminació horària" i "tarifació horària", que és el nou sistema que fa servir l'Estat per determinar el preu de l'electricitat.

Adaptar-se a aquests horaris és fàcil!

Les TDH ens poden ajudar a estalviar molt. En la majoria de casos, acostumar-se a posar la rentadora o el rentaplats a la nit o a primera hora del matí, ja és suficient perquè la TDH surti a compte.

Cinquè pas:

Sol·licitar el bo social

Què és?

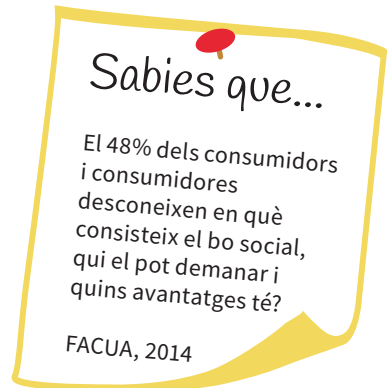
Un descompte del 25% en els termes de potència i de consum.

Qui el pot demanar?

Les llars amb una potència igual o inferior a 3 kW tenen el bo social de forma automàtica.

Per sobre de 3kW de potència el poden sol·licitar:

- Les llars que tinguin tots els membres a l'atur
- Llars monoparentals i famílies nombroses
- Majors de 60 anys que cobrin pensions mínimes

Què cal tenir en compte abans de demanar-lo?

- El/la sol·licitant ha de ser el/la titular del contracte.
- Cal ser clients d'una companyia de referència del mercat regulat (podeu veure quines són a les pàgines anteriors). Si no sou de cap d'aquestes companyies, canviu-vos.
- S'ha de tenir contractada la tarifa PVPC (Preu Voluntari per al Petit Consumidor). Si aquesta no és la vostra tarifa la podeu demanar.
- Ha de ser la residència habitual.

Si pots, fes la sol·licitud de forma presencial en l'oficina de la companyia més propera, per tenir més control de tot el que passa.

Com demanar-lo?

Consulteu la guia sobre el bo social d'Energia Justa per saber quins documents cal presentar i on: energiajusta.org

Un cop demanat...

Començareu a notar el descompte al cap d'uns 2 mesos. Si la vostra situació canvia ho has de comunicar a l'empresa subministradora, si no ho feu us poden penalitzar.

La factura de gas

Tres passos per ajustar la despesa:

- 1 Llegir atentament les factures.**
Entendre-les ens és important per fer un consum més racional.
- 2 Comparar tarifes i serveis.**
Comproveu que la vostra tarifa és igual o inferior als preus que fixen les comercialitzadores d'últim recurs (TUR). Utilitzeu aquest comparador de tarifes: comparadorofertasenergia.cnmc.es.
Assegureu-vos que el contracte no inclou serveis innecessaris, compromisos de permanència o penalitzacions de cancel·lació.

- 3 Revisar i mantenir en bon estat la instal·lació.**
Observeu que la flama dels aparells sigui estable, silenciosa i de color blau intens en el centre i més clar a l'exterior. Tanqueu la clau del gas i dels aparells quan marxeu uns quants dies. Un tècnic autoritzat ha de revisar la instal·lació de gas cada 5 anys.

Els serveis de manteniment de la instal·lació que ofereixen algunes comercialitzadores no acostumen a sortir a compte.

No manipuleu les instal·lacions de gas natural per fer-hi servir bombones de butà. És molt perillós.

I el gas butà?

L'ús de bombones de butà suposa estalvis molt importants pel que fa a radiadors i cuines elèctriques, i estalvis moderats pel que fa al gas natural, sobretot per a consums baixos.

- 1 Utilitzeu estufes de gas butà per escalfar les habitacions que feu servir habitualment.**
Les estufes modernes són molt segures, i les antigues també si respecteu les mesures de seguretat: nergiza.com/pierde-el-miedo-a-la-estufa-de-butano
- 2 Abans de canviar de gas butà a altres opcions...**
Calculeu si us sortirà a compte.
- 3 Les bombones de butà lleugeres són més cares**
Trieu les tradicionals.

Més informació:

Servei Públic de Consum

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 13.30 h

C. Major, 23

Tel. 933 790 050

A/e: omic@elprat.cat

A la xarxa:

Guia interactiva d'estalvi energètic: [llareficient.amb.cat](http://lareficient.amb.cat)

Recomanacions per al consumidor i comparador

de tarifes de gas i electricitat: www.cnmc.es

Sobre el bo social: energiajusta.org

Consells per ajustar la potència: www.bajatelapotencia.org

Mesures contra la pobresa energètica al Prat

Assessorament i formació per reduir el consum energètic, i actuacions d'urgència per evitar el tall dels subministraments.

Més informació:

Unitat de Primera Atenció de Serveis Socials
(UPASS)

C. d'Ignasi Iglésias, 9

Tel. 933 790 050 (ext. 5494-5495)

A/e: ssocials@elprat.cat

